

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.  
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnilstvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 235.

V Ljubljani, v četrtek 13. oktobra 1898.

Letnik XXVI

## Shod stranke prava na Sušaku.

(Izv. poročilo.)

Včeraj ob devetih se je zbralo mnogo odličnega občinstva v cerkvi na Trsatu, kjer je peval gosp. župni upravitelj Krmpotić glagolsko sv. mašo. Ob desetih pa se je napolnila prostorna dvorana hrvatske čitalnice na Sušaku. Stranka prava je imela tu svoj shod, na kateri je letos prvič povabila tudi Slovence, ki so se, če tudi v malem številu, odzvali temu vabilu. Prišlo je iz Istre več isterskih Slov., mej drugimi posl. Jenko, dr. Janežič iz Voloske, kaplan Klun, iz Ljubljane dež. posl. Kalan, drž. posl. dr. Krek in dr. J. Brejce. Iskreno so bili pozdravljeni zastopniki Slovencev na shodu. — Odlični voditelji in zastopniki stranke prava so skoro vsi prišli na shod; izmed saborskih zastopnikov baron Rukavina, dr. Banjavčič, dr. Žerjavič, Grga Tuškan, David Starčević, dr. Mazuranić, dr. Ružić, pl. Bedeković, kot gost tudi dr. pl. Brestensky.

Predsednik baron Rukavina je v lepem govoru pozdravil zbrane ter izrazil svoje veselje, da se je to pot zbralo toliko in tako uglednih somišljenikov ter da so se shoda udeležili tudi nekateri Slovenci; povdarjal je, da stranka prava deluje na temelju krščanskih načel v javnosti ter da je njen namen, zjedinjena velika Hrvatska.

Na dnevnem redu je bilo poročilo stranke o njenem in njenih zastopnikov delovanju ter o namerah in korakih za bodoče.

O tem sta poročala narodna zastopnika dr. Ružić in dr. Banjavčič. — Soglasno je bil vsprejet predlog poročevalca dr. Ružića, glaseč se: »Skupščina stranke prava na Trsatu dne 12. listopada zavzeta temeljem načel stranke o zjedinenju in osvobodjenju Hrvatske, a svesta si žalostnega stanja, v kojem se nahaja hrvatski narod, smatra kot najnujnejšo nalogo stranke prava, da zbere okolu sebe vse zavedne Hrvate, ki bi

bili voljni podpirati jo v oživotvorjenju onega je temeljnega načela in skupno delovati za gospodarski napredek naroda. V ta namen je potrebno, da se vsi člani stranke in nje zastopniki v saboru složijo v delu za prospeh domovine in nje napredka, da se s tem bratski podpirajo, da se pokoravajo disciplini stranke ter da vzvišeni ideji jedinstva in svobode hrvatskega naroda podreduje vse osebne koristi, obzire in nazore. — Posebej pa imajo člani stranke prava snovati v svojem ožjem krogu gospodarske zadruge, konsumna društva in naposled skrbeti za intelektualno in političko vzgojo naroda snovati društva, čitalnice, odbore, ali skupno nabavljati in podpirati novine, ki pišejo v duhu stranke prava.

Župnik Jemeršić je predlagal, da se vodstvu stranke izreče priznanje ter da se odobri njeno postopanje v saboru, kjer se skupno z neodvisno stranko bori proti korupciji vladne večine. —

Posl. David Starčević je omenjal, da je bil on tudi za to, da se pri volitvah v sabor pravaši in neodvisni mej seboj podpirajo, a je proti temu, da bi skupno sodelovali v saboru, ker se stranki ločita v temeljnih političnih načelih in namenih. Dočim neodvisni oporbeniki priznavajo sedanjost nagodbo mej Mažarsko in Hrvatsko, je pravaši ne priznavajo ter se bore za samostojno kraljevino Hrvatsko pod žezlom habsburškim, a popolno neodvisno od ogerske.

Posl. Kalan se je zahvalil vodstvu stranke prava, da je povabilo na shod tudi Slovence, in za prijazni bratski vsprejem v njeni sredi ter je omenjal, da bi bilo že davno potrebno tesnejše sodelovanje Hrvatov in Slovencev, v ta namen, da se na jugu Avstrije osnuje krepka organizacija jugoslovanskih narodov, ki bi bila nepremagljiv branik državi in pravu jugoslovanskih narodov.

Skupni naš sovražnik — dejal je govornik — zgradil je mej nami brati umetno mejo ter nas popolno ločil, zato, da nas ločene tem ložje pod-

jarmi. Vkljub temu smo Slovenci paznim okom motrili gibanje na Hrvatskem in posebe ima list »Slovenec«, ki zastopa ideje katoliško narodne stranke, že dolgo vrsto let redna poročila o vaših borbah za pravice hrvatskega naroda. Z občudovanjem smo i mi Slovenci gledali vzlasti v zadnji vaši volilni borbi na združeno opozicijo, ki se je tako junaško vrgla v boj proti vladni korupciji, na plemenite moše, ki so v tej borbi zastavljali svoje imetje in svojo svobodo v bran za pravice svojega naroda, na oni hrvatski narod, ki se ni bal ni glob, ni tamnic, marveč neustrašljivo stal za svojimi voditelji, ki so ga vkljub nečuvenemu pritisku vsaj v nekaterih volilnih okrajih vodili tudi do zmage.

Posebej pa Slovenci, vzlasti kar nas pripada katoliško-narodni stranki, in to je ogromna večina slovenskega naroda na Kranjskem, spremljajo s posebnimi simpatijami delovanje stranke prava in sicer zato, ker to stranko vodijo tri velike ideje, tudi nam sorodne in simpatičke, namreč ideja krščanstva, katero je v tako krasnih besedah povdarjal predsednik današnjemu shodu in katero so javno priznali vsi vdeleženci, ki so se pred zborovanjem vdeležili sv. maše, ideja hrvatskega državnega prava, ki je jedina zmožna na jugu osnovati oni branik proti izdajalcem, katerega Avstrija neobhodno potrebuje za ohranitev svoje veličine in za osrečenje slovanskih narodov na jugu, in ideja gospodarske organizacije za narod, kajti sovražniki naši so najprej naš narod gospodarski uničili, da so ga potem toliko ložje oropali njegovih političkih svoboščin. Sovražna sila nas je z umetno mejo razločila, a mi skrbimo, da mejsebojna bratska ljubezen razruši to umetno mejo ter na njeno mesto postavi naravno vez, saj kar je Bog združil, tega naj človek ne razdruži. — Shodi, kjer se zbirajmo Hrvati in Slovenci, naj širijo idejo skupnosti Hrvatov in Slovencev mej oba naroda, časopisje slovensko in

## LISTEK.

### Makarjev sen.

V. G. Korolenko.

(Dalje.)

»Ali je morda preveč zahteval od tebe pri krstu ali poroki? Te je li kdaj ukanil?«

»Ne, tega mu ne smem očitati!« rekel je Makar.

»No, torej vidiš — —« dejal je stari Tajon. In stari gospod se je ozlovoljil.

»Čitaj mi njegove grehe iz knjige, jaz mu nič ne verujem, ker je lažnik,« izpregovoril je na to proti popu Ivanu.

A med tem so naložili delavci na zlato skledico Makarjeva posekana debela, njegova drva in setev in sploh vse njegovo delo. Toliko je bilo vsega tega, da je zlata skledica padla, globoko padla, lesena pa se dvignila visoko, tako visoko, da je ni bilo moči doseči z rokami; mladi božji delavci so vzleteli s svojimi peroti kvišku in do sto

mladeničev jo je komaj potegnili z vrvmi nazaj.

Težko je bilo delo in trud Čalgančevo!

A pop Ivan je jel čitati prevare in pokazalo se je, da jih je bilo: jedenindvajsetisoč devetsto triintrideset; in naštel je dalje, koliko steklenk žganja je izpil Makar, in bilo jih je štiri sto; in pop Ivan je čital dalje, Makar pa je videl, da se je lesena skledica vedno bolj nižala, zlata pa vzdigovala, in dokler je pop Ivan bral njegove grehe, vedno bolj je hitela ogromna lesena skleda k tlom.

Tu pride Makarju na misel, da bo slabo zanj, če pojde tako dalje, približa se torej tehtnici in hoče skrivaj z nogo poddržati leseno skledico, katero so težili njegovi grehi.

Pa jeden izmed delavcev je to opazil in jel na glas praviti svojim tovarišem.

»Kaj imate tam?« vpraša stari Tajon.

»Oni-le je hotel z nogo poddržati tehtnico,« odgovoril je delavec.

Na to se je Tajon srdito obrnil proti Makarju in rekel:

»Že vidim, da si slepar, lenuh in pijanec! — — Vsem si ostal dolžan, popu nisi plačal, kar mu gre, izpravnik dela radi tebe greh, ker te preklinja — — —«

In stari gospod se je obrnil k popu Ivanu in ga vprašal:

»Kdo obremenja v Čalganu najbolj svoje konje in kdo jih najbolj goni?«

Pop Ivan odgovori:

»Cerkovnik. On vozi pošto in izpravnik.«

Tedaj reče stari Tajon:

»Oddajte tega lenuha cerkovniku med skopljence, naj vozi izpravnika, dokler ne pogine — — Potem bomo videli — — —«

Komaj pa je to stari Tajon izgovoril, odpro se vrata in v izbo stopi sin starega Tajona in sede k njemu na desnico.

In rekel je sin:

»Slišal sem tvojo sodbo — — Dolgo sem živel na svetu, vem, kaj se godi ondi: težko bode revež vozil izpravnika! No — — — kakor veš! Malo počakaj! Morda ima ta se kaj povedati. — Govori, ubožec!«

hrvatsko naj jo goji, da kmalu postane obema narodoma skupna last in merodavno vodilo v do-sego nepremagljivega branika na jugu države, v ponos in podporo Avstriji in v srečo slovensko-hrvatskega naroda, z družnega na temelju hrvatskega državnega prava.

Izredno velik je bil vtis tega govora na zbo-rovalce, ki so ga stavek za stavkom glasno odo-bravali ter mu na koncu s šumnim odobravanjem pritrčili.

(Konec sledi.)

## Kvotno vprašanje.

Dunaj, 12. oktobra.

Dne 27. junija t. l. sta zborovali kvotni de-putaciji na Dunaju. Pogajanja so se razbila, ker so Ogri stavili take pogoje, da jih je avstrijska deputacija brez daljšega razgovora odklonila. Včeraj in danes sta zborovali deputaciji v Budimpešti. Kakor vse kaže, bodo tudi ta pogajanja brez vspeha. Ogri ustrajajo pri svoji zahtevi ter ponu-jajo le 31.997 %. Poročevalec avstrijske deputa-cije, dvorni svetnik Beer, ki je svoj čas na pod-lagi raznih računov ogersko kvoto določil na 42 %, je tudi sedaj ostro kritikal podlago oger-skega računa. Tudi na tej podlagi bi morala ogerska kvota znašati 34.8 %. Sicer pa avstrijska deputacija načelno ugovarja ogerski metodi ter se drži načela, da morajo biti podlaga obestranski kvoti čisti dohodki skupnih davkov. In na tej podlagi bi znašala ogerska kvota 38.5, ne uštevši praecipuum za vojaško granico. Dvorni svetnik Beer je predložil obširno motivno poro-čilo, opremljeno s statističnimi številkami in ta-belami, v katerem utemeljuje predlog avstrijske deputacije. Pododsek ogerske deputacije je av-strijski predlog vzel »ad referendum«. Danes se utegne odločiti, ker se avstrijska deputacija zvečer vrne na Dunaj k jutrnji seji.

Morda utegnejo marsikoga zanimati statistične številkke, ki so ali bi morale biti merodajne pri določitvi kvote. Horánszky, član ogerske deputa-cije, je meseca julija izdal brošuro o kvoti. On pravi: »Za določitev kvote je le jedna naravna in zakonita podlaga, in sicer davčna moč obeh držav. Avstrija more svoje terjatve podpirati le s frazami in vse vprašanje je vsled tega tudi rešeno«.

Dobro, oglejmo si te »fraz«: Obdelane zemlje v Avstriji je 28,825.800 ha, čisti prihodek znaša 164.6 milijonov gold.; na Ogerskem je 30,349.771 ha obdelane zemlje, ki donša 151.8 milijonov. Že te številkke kažejo, da ima Ogerska več rodovitne zemlje, ker je v Avstriji 1.4 mili-jona ha nerodovitnega planinskega sveta, in da bi moralo biti kvotno razmerje 50 : 50. L. 1895 so Ogri pridelali ranega žita 113.1 milijonov met-stotov, Avstrija le 65.5 milijonov. In Horánszky govori o frazah. Samo semensko površje za pše-nico se je od l. 1871 pomnožilo za 70 %.

Sedaj pa si oglejmo hipotekarne dolgove v Avstriji, ki od dne do dne naraščajo. Koncem l. 1895 je bilo v Avstriji na nepremičninah vknji-ženega dolga 3538 milijonov. Ako uzamemo za povprečno obrestno mero samo 5 %, znaša letno

obrestno breme 175 milijonov, in če vštujemo še dolgove mest Prage in Dunaja, 208 milijonov. Če prištejemo še zemljiški in hišni davek, znaša letna davščina od nepremičnega premoženja v Av-striji 275 milijonov. Te številkke govore, kako ža-lostne gospodarske razmere so v Avstriji osobito za zemljiške in hišne posestnike in da je že do skrajnosti izčrpljena davčna moč. Ho-ránszky z namenom zamolči ogerske hipotekarne dolgove, a sodim, da znašajo komaj dobro tre-tjino avstrijskih. Pač pa je izračunal, da so bili poljski pridelki v Avstriji l. 1895 vredni 879 mi-lijonov, a na Ogerskem le 807. Mož je seveda ogerskemu žitu postavil jako nizke, a avstrij-skemu visoke cene. Popolnem pa je izpustil vinski pridelek, in vendar je l. 1893 ogerska državna polovica pridelala vina 7.3 milijone hl, a avstrijska le 3.58 mil. hl.

A sedaj pride Horánszky z velikimi topovi! On kaže s prstom na avstrijski kapital in indu-strijo. To je res, da je danes avstrijska industrija mnogo bolj razvita od ogerske, tudi je istina, da leži v avstrijskih hranilnicah, bankah in posojil-nicah več denarja. Toda ta kapital je davčna, a ne primerno obdačena moč. Naj nikdo krivo ne tolmači teh besed. Mi ne zagovarjamo višjih bremen za industrijo, ker dobro vemo, da ima hud boj z vsestransko konkurencijo, dasi ne hva-limo kapitalizma, ki se kaže kot izrodek sebič-nosti pri mnogih večjih industrijskih podjetjih na škodo avstrijski industriji v obče in delavcem posebe.

Toda Horánszky in tovariši kažejo na denarno moč v Avstriji. A s tem le dokazujejo, da so v Avstriji davki neprimerno razdeljeni, da davčni vijak privija le male može, veliki gospodje pa najdejo razne luknje v tiskalni mreži, skozi ka-tere se izmuzajo. Tako Horánszky navaja, da je v Avstriji pri raznih hranilnicah, bankah, državnih zadolžnicah itd. naloženega domačega kapitala 6027 milijonov, na Ogerskem le 1659. In iz tega sklepa, da bi morala ogerska kvota znašati le 21 odstotkov. A ta dokaz je popolnem šepav, kajti na drugi strani pa morajo mnogoštevilni dolžniki šteti ogromne obresti. Večina tega de-narja je bila neobdačena, še le novi osebni do-hodninski davek je kapitalistom puščal malo pre-gosto kri. Isto velja o veliki industriji, katere 70 odstotkov je v židovskih rokah. Dohodki in-dustrije v Avstriji znašajo gotovo do 550 milijo-nov, a obdačenih je k večjemu 200 milijonov, in od tega dobi država okroglih 12 milijonov pri-dobninskega davka. Dokler torej velja sedanji davčni sistem, zahtevamo razdelitev kvote po dohodkih iz davkov. In ti dohodki so znašali v de-setletju 1888-97 v Avstriji 4013 mil., na Oger-skem 2587 milijonov. Na tej podlagi pa bi mo-rala ogerska kvota znašati 39.2 odst., avstrijska 60.8 odstotkov.

Ako bi vzeli za podlago zadnji državni pro-račun, pridemo še do ugodnejšega zaključka za Avstrijo. Tako znaša letošnji državni proračun v Avstriji 715,920,827 goldinarjev, na Ogerskem 498,240,570 gld. Po razmerju državnih proračunov bi morala ogerska kvota znašati 41, a avstrijska 59 odstotkov.

Največja škoda za Avstrijo pa izvira iz do-ločbe v nagodbi, da se skupni državni carinski dohodki kot celota uporabljajo v poplačilo skupnih stroškov. Tako znaša skupna državna po-trebščina (vnanje ministerstvo, skupno finančno ministerstvo in mornarica) za tekoče leto okroglih 158 milijonov. To svoto deloma pokrijejo skupni državni carinski dohodki. A ti dohodki se prora-čunavajo v Avstriji na 48,072,790 gld., na Oger-skem samo na 7,763,000 gld.; čisti donesek ca-rine znaša v državi torej okroglih 53.6 mil. gld. Ako ta čisti dohodek odštejemo od te skupne po-trebščine v okroglem znesku 158 milijonov, ostane nepokrite potrebščine 104.4 milijone. In ta nepo-krita potrebščina se je doslej porazdeljevala po kvotnem ključu 30 : 70, kar znaša za Avstrijo okroglih 71.8 milijonov, za Ogersko 30.8 mili-jonov. Iz števk pa je razvidno, da carina v av-strijski državni polovici znaša skoraj sedemkrat toliko, ko v ogerskih deželah. A ta dohodek se ne porazdeli po kvoti, temveč uporabi za skupne potrebe v celoti. Tako torej bi za letos morala Avstrija plačati kvote 71.8 milijonov in dodati do-hodek carine v znesku 48 milijonov, skupaj to-rej 119.9 milijonov; Ogerska pa kvote 30.8, ca-

rinskih dohodkov samo 7.7 milijonov, skupaj to-rej 38.5 milijonov. Torej plača Avstrija več nego Ogerska 81.5 milijonov, ki se večinoma porabijo za vojake.

Že pri tem računu imajo Ogri na leto naj-manj 9 milijonov dobička. Ko bi namreč Avstrija svoje carinske dohodke porabila za skupne po-trebščine po kvotnem ključu, znašal bi avstrijski prispevek le 110.8 milijonov, a ne 119.9 mil., in ogerski 47.5 milijona, namesto 38.5.

Zato pač Ogri lahko gradé železnice, palače in razne mažarske šole za Slovake na državne troške. In to se je godilo že 30 let, a hočejo, da bi ostalo pri starem še prihodnjih 10 let. Še raz-merno večje koristi imajo Ogri pri avstro-ogerski banki in carinski pogodbi. O tem o priliki.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 13. oktobra.

**Pogajanja vlade z italijanskim klu-bom.** Vest, da se je jela Thunova vlada pogajati s člani italijanskega državnozborskega kluba in da je prevzel nalogo posredovalca novi trgovinski minister baron Dipauli, je opravičeno vznevoljila v slovansko krščanski narodni zvezi zastopane Slo-vence in Hrvate, ki bi za slučaj, da se stvar ob-istini, gotovo izvajali najskrajnejše posledice. Tega se je pa zbala vlada, dobro vedeč, kako nevarno je, ako se popolno zameri Jugoslovanom. Da bi nekoliko potolažila veliko nejevoljo, izjavlja v pol-oficijozni »Reichswehr«, toda le indirektno, da so vse jednake vesti popolno neosnovane. Imenovani list potem dostavlja: V desničarskih krogih se zatrjuje, da je tako priklonjenje Italijanov k des-nici nemogoče že zaradi Jugoslovanov. — To je ravno za kar se gre. Ako bodo sedeli Italijani pri jedni mizi z desnico, ni pri tej mizi več pro-stora za zastopnike ravno po Italijanih toliko za-tiranih narodov. Vsekako pa je zelo čudno, zakaj se taka vest ne prekliče uradno v oficijoznih gla-silih, ako je res popolno neosnovana.

**Nagodbent odsek** se snide danes zvečer ob sedmi uri k prvi seji, da prične razpravo o vladnih nagodbenih predlogah. V prvi vrsti bo odsekovo načelništvo razdelilo nagodbene pred-loge mej posamne manjše skupine in toraj ne bo prišlo danes do meritorne razprave. Seje se vde-leže tudi iz Budimpešte povrnivši se ministri in nekateri člani kvotne deputacije, ki bodo poročali o svojem najnovejšem vspehu v Budimpešti. — Morda vlada že tekom današnje seje dospe do prepričanja, da se ji doma ne bode bolje godilo nego v Budimpešti.

**Mirovni predlog ruskega carja** je, kakor smo že omenili, najpreje in posebno laskavo po-zdravil sv. oče Leon XIII., ki paznim očesom opa-zuje, kako se posamne evropske države leto za letom bolj oborožujejo ter pomnožujejo svoje vojne sile na suhem in na morju, in ki ob jednom tudi vidi, koliko bede provzroča ta bolezen sedanjega veka prebivalstvu vseh, posebno pa nižjih slojev. Že pri tej priliki je toraj papež izrekel iskreno željo, naj bi se čim preje uresničila krasna carjeva ideja, ki obeta donesti najlepših uspehov za vse človeštvo. Vkljub temu pa, najbrže vsled posre-dovanja »prijazne« italijanske vlade, v Vatikan ni došlo nikako naravnostno povabilo, baje vsled tega, ker papež ni sedaj posvetni vladar. Pri kon-ferenci, ki se vrši najbrže prve dni januarja pri-hodnjega leta v ruskem glavnem mestu, toraj ne bo mogel govoriti zastopnik Vatikana. Ker pa sv. Oče vkljub temu želi seznaniti s svojimi na-sveti v tem oziru ves katoliški svet, je sklenil, kakor poročajo rimski listi, v najkrajšem času iz-dati posebno okrožnico o vprašanju razoroženja ter pozvati vse države, naj vendar jenjajo po-množevati težavno, da že neznosno breme ter prično bolj skrbeti za razširjanje verskega čuta med narodi, ki je najboljšo orožje proti vsakemu sovražniku ter najbolje poroštvo za ohranjenje trajnega miru.

**Razkrati Milan**, ki je za časa potovanja kralja Aleksandra sam gospodaril v Srbiji, se je v tej dobi pokazal oblastnega pašo najhujše vrste. Vznevoljen nad celo vrsto upniki, ki dan na dan z večjo silo pritiskajo nanj in zahtevajo od njega velike svote, stresal je svojo jezo nad vsem, kar mu ni bilo po volji. Posebno veliko so morali pred njim trpeti vodje radikalcev bodisi vojaškega ali drugih stanov. Voditelja Pasića, katerega je že

Tu se je nekaj nenavadnega primerilo. Ma-  
kar, tisti Makar, ki v celem svojem življenju ni  
izpregovoril nepretrgoma več kot deset besedij,  
je hipoma začutil v sebi dar govora. Lastnim  
svojim ušesom ni verjel. Besede so mu kar hi-  
tele iz ust, lahko in strastno so tekale druga za  
drugo, lovile se in naposled postavile v dolge  
lepe vrste. Nič več se ni tresel. Ako se mu je  
slučajno kdaj ustavilo, je hitro popravil in še je-  
denkrat tako glasno nadaljeval. A kar je glavno,  
v svesti si je bil, da govori prepričevalno.

Stari Tajon je bil spočetka nekoliko nevoljen  
radi njegove drznosti, kmalu pa ga je začel slu-  
šati z velikim zanimanjem, hoteč se prepričati, da  
li res ni Makar tako neumen, kakor se je počet-  
koma kazal. Pop Ivan se je prvi trenotek kar  
prestrašil in jel Makarja za suknjo vleči, no, Ma-  
kar je zamahnil z roko in nadaljeval. Potem se  
je pop nehal bati in naposled se je celo nasmeh-  
nil, videč, da govori njegov bivši župljan golo  
resnico in da je ta resnica po godu staremu Ta-  
jonu. Celo mladi ljudje v dolgih srajcah in z dol-  
gimi peroti, živeči pri starem Tajonu kot delavci,  
so prišli iz svoje izbe k vratom in začudeni slu-  
šali Makarjeve besede.

(Dalje sledi.)

oprostilo najvišje sodišče, obsodil je po svojih sodnikih radi razžaljenja veličanstva v devetmesečni zapor, katerega je moral takoj nastopiti. Nad 40 odličnih radikalcev je dal zapreti brez najmanjšega povoda in več ko trinajst vrednikov raznih listov ter vsi sotrudniki »Odjeka« so že tudi pod ključem. Pa tudi neposlušnim liberalcem se ne godi nič bolje. Veliko teh mož pozval je samooblastni eksvladar v svojo rezidenco Niš ter jim osebno naznanil, da bo dal vse zapreti, ako mu bodo še nadalje provzročali težkoče. Najbolj na potu mu je pa novi voditelj liberalne stranke, bivši minister Ribarac, katerega smatra za najnevarnejšega nasprotnika. V kraju, kjer biva Ribarac, je Milan navlašč namestil prefekta, ki je Ribaracev najzagrizenejši sovražnik in ima nalog, neprestano zasledovati svojega varovanca ter ga aretovati ob najmanjšem prestopku. Pa tudi proti armadi divja Milan z vso silo. Najboljši častniki vseh vrst morajo v pokoj ali pa so premeščeni za kazen na slabše mesto. Tajna, seveda »izbrana« komisija je neprestano na delu in dogajajo se vsak dan nečuvane sleparije. Največje ogorčenje pa je vzbudilo pri poštenih Srbih Milanovo postopanje napram zaslužnemu polkovniku Nikoliću, ki se je udeležil treh bitk ter bil za svoje izredne zasluge odlikovan z najvišjimi srbskimi redovi. Ta je slučajno potoval z isto ladijo, na kateri so peljali vodjo Pasića, obdanega od mnogih radikalcev, v zapor v Pozarovac. Na krovu sta se slučajno srečala in Nikolić je pozdravil Pasića, katerega prsa so istotako krasila razna visoka odlikovanja. O tem dogodku pa je izvedel Milan ter takoj drugi dan pozval k sebi polkovnika, potrgal mu s prsij vse redove ter ga brez vsakršne pokojnine spodil iz armade. — Tako postopa proti najboljšim možem Srbije razkralj Milan, ki ni vreden, da ga še nosi srbska zemlja. O drugih njegovih nečuvvenostih, posebno kar se tiče nabave potrebnega drobiža, listi še molče. Umevno je, da vlada v vseh poštenih krogih nepopisna razburjenost in da prebivalstvo iskreno hrepeni po nujno potrebni rešitvi.

**Odgovor turške vlade na ultimatum** je zagledal beli dan, predno je potekel določeni rok, kar bi se bilo zgodilo počenši z jutrišnjim dnem. Kot nam je že včeraj sporočil brzojav, je sultan akoprav s težkim srcem konečno venderle pritrdil energičnim zahtevam velesil in izrazil le nekaj želja, katerih izpolnitev pa nikakor ne vtesnjuje načelnega pritrdila, vsaj tako je tolmačiti dotični stavek v odgovoru. — Da se je sultan odločil za ta korak, je zasluga angleškega admirala, ki ni poznal v tem oziru več nobene šale in bi bil s svojimi 4500 možmi takoj napadel utrjena mesta, v katerih biva turška posadka. Navstala bi bila velika bitka, v kateri bi bili brez dvoma podlegli turški vojaki. Tega se je ustrašil sultan in pa prihoda nemškega cesarja, ter je vsprejel pogoje velesil. Turški vojaki in uradniki bodo morali v malo dneh pobrati šila in kopita ter ostaviti Kreto, admirali bodo pa takoj pričeli s popolno preosnovo notranje uprave. Kar se tiče sultanove želje, naj bi ostalo vsaj nekaj turških vojakov na otoku, v znamenje sultanove suverenitete, je skoro gotovo, da je velesile ne bodo izpolnile, ker dokler je na Kreti kaj turške vojne sile, tako dolgo ni misliti na mir. Kako bodo velesile nadalje postopale v dosego konečnega cilja, se še ne ve.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. oktobra.

(0 položaju.) Z ozirom na vest, da se vlada pogaja z Italijani, piše »Edinost«: »Narod« meni, da za sedaj še ni razlogov za vznemirjanje, ker bode s podporo drugih skupin na desnici mogoče paralizovati vpliv Italijanov in bode mogoče »tudi proti volji Italijanov kaj doseči za zatiranje Slovence in Hrvate na Primorskem, dočim bi taktika po želji »Slovenca« in njegovih somišljenikov imela neposredno posledico, da bi Italijani stopili na mesto Slovencev in Hrvatov.« »Slov. Narod« naj nam oprost, ako zopet ne moremo soglašati z njim. Nam je jedina učiteljica — zgodovina. In ta nam pravi, da je tolažba »Narodova« jako jako medla. Mi smo se omejili dosedaj na kratko opazko o oni vesti po listih, ker nismo še obveščeni, da-li je resnična ali ne; in tudi danes govorimo le v predpostavah, da je resnična. Skušuje

nam pravijo torej, da gotovo obvelja vpliv Italijanov, čim bode vlada imela v rokah pogodbo. Kajti vlada se bode točno spominjala na pomoč Italijanov, dočim se slovenska pomoč vsikdar pozablja, čim ta pomoč ni več nujno potrebna. Tako je bilo vsikdar in tako bode tudi to pot, ako ne dobimo trdnih garancij že pred glasovanjem o pogodbi! In pa tisti zaključni stavek v članku »Narodovem« — da bi namreč Italijani mogli stopiti na mesto Slovencev in Hrvatov! V večino menda! Najprvo bi bilo pripomniti, da ni res, da bi mogli Italijani številno nadomestiti našo zvezo. Potem pa gospoda: ako je sploh možno le misliti na to, da bi naši slovanski zavezniki kedaj mogli privoliti v tako kombinacijo, potem ne damo mi ni pipe tobaka za tako zaveznitvo in moramo izjaviti odkrito, da smo bili nesrečni optimisti, ko smo verovali v lojalnost zaveznitva. Če je taka kombinacija sploh v obsežju možnosti, potem pa ima »Slovenec« prav: ven iz taci razmer!

(Na graškem vseučilišču) je bil včeraj 12. t. m. promoviran doktorjem prava gosp. odvet. kandidat I. Cvetko in doktorjem vsega zdravilstva gosp. Viktor Gregorič.

(Katoliški učitelji) so po mestnem učitelju Moserju na Dunaju odločno protestirali v časopisih proti sklepom liberalnih in nemškonaacionalnih učiteljev v Brnu. Med drugim pravijo: Ker je bil brnski učiteljski shod samo demonstracija proti veri in cerkvi, obžaluje zveza katoliških učiteljev sicer nazore, katere so večinoma izražali zborovalci, a hkrati meni, da niso vredni odgovora zaradi svoje plitvosti. Vsebina in tendenca tamošnjih sklepov se v očeh vsakega pametnega vzgojevalca sami obsodita. Torej so vendar še učitelji na svetu, ki ne letajo slepo za liberalnimi voditelji. Take zavednosti in odločnosti bi si želeli tudi pri slovenskih učiteljih!

(Nesreči.) Vtonil je minulo soboto popol. pet let stari otrok kočarja Fr. Belecijanija iz kamniške okolice. Igral se je pri 37 m. globokem vodnjaku ter padel vanj. Našli so že mrtvega. — Delavca Iv. Zamido je dne 11. t. m. v trboveljskem premo-govniku zasula plast prsti in je obležal na mestu mrtev. Ponesrečeni je bil 22 let star in neoženjen.

(Vstreljena hijena.) Hijena, katero je, kot smo že sporočili, minulo nedeljo vstrelil župan Aleš na Rašici, je ušla v aprilu letos iz menažerije Schulze v Ljubljani ter se je toraj celih šest mesecev potikala po ljubljanski okolici. Vstreljeno zver si je mej drugim ogledal tudi deželni predsednik Hein.

(Lažnjivi »Indipendente«.) Iz Trsta: Da dela judom zabavo izmišljati laži in podlosti o osebah, ki jim niso priljubljene, o tem dokazuje zopet peklenska izmišljotina tržaškega »Indipendente-ja« o slovenskem župniku Črnetu v Barkovljah pri Trstu. O njem si je izmislil ta list, da je nago-varjal neko grofico Nagent, da ostavi vse svoje premoženje župni cerkvi v Barkovljah, njemu, župniku Črnetu, pa še posebej voli večji znesek v svoji oporoki. Ker, ako tega ne stori, bi morala trpeti na onem svetu itd. Tržaški židovski list je bil že opetovano v škripcih zaradi lažij in obrekovanj. A izkopal se je zopet in zdaj skuša z nova priti pod ključ. Namen je tej židovski gnjusobi očividni, namreč spraviti hoče slovenskega vzornega duhovnika čem prej ali od župnije ali celo pod zemljo, da bi dobil prostora tudi v Barkovljah kak »magistratovec«, kakor v Rojanu. Najprej se je gospôdi z velikega trga posrečilo pritlačiti v slovensko barkovljansko župnijo pristnega Italijana cerkvenim pomočnikom, in ker še s tem ni dosežen ognjusni cilj, hočejo kar najhitreje iznebiti se še slovenskega župnika. Poročali smo že, da k propovedim Italijana hodijo sami v Barkovljah bivajoči judje in drugi židolahonski liberalci. Z odstranjenjem župnika Črneti pa bi sploh radi prisilili barkovljansko ljudstvo, da se poitalijanči, ali pa, na kar preži ta svojat v jednemer, da je dovede do demonstracij in jih spravi v glasovite tržaške zapore. Na taka ostudna obrekovanja župnik Črne ne bode molčal in »Impertinente« utegne priti z nova pod ključ, toda kaj je »Pinkljudu«, ako se valja tudi po zaporih, saj je za svoje laži dobro plačan. Kaj družega pa je, ako doseže v Barkovljah svoj umazani namen!

(Semenišče v Varšavi.) Varšavski nadškot Popiel ima, kakor poroča zagrebški »Katoliški list«, mnogo težav radi semenišča. Wojejkov, ki nad-

zoruje »verske stvari«, ga je prisilil v zmislu carjeve odredbe, da je odpustil 18 klerikov, češ da ne znajo dosti ruskega jezika. Takoj potem je zopet zahteval od nadškofa, naj odstavi vodjo in podvodjo, ki sta uzorna katoličana, in ravnatelj. Nadškof se je udal, odstavil jih je, a jima pre-skrbel ob enem častnejšo službo. Wojejkov je sedaj predlagal za mesto vodje nekega prevejanega prijatelja Rusov. Nadškof ga je odbil. Za tem je predlagal Wojejkov družega človeka sličnih svojstev. Tudi tega je nadškof odbil. Na to je nadzornik predlagal škofovega kaplana. Nadškof pa, sodeč po sumljivih znakih, da bode bolj ruski uskok, nego li njegov kaplan, ga je odpustil, ruskemu nadzorniku pa je naznanil, da bode odslej sam rektor semenišča. Wojejkov je bil močno presenečen o tej nadškofovi odločitvi. Mož je spoznal, da se je ujel.

(Nov list »Nezavisnost«.) je začel izhajati v Spljetu z namenom, da spravi Hrvate in Srbe.

(Novodobni zakon.) Girardi je komik, ki si sme na Dunaju na gledališkem odru dovoliti marsikak dovtip. Ali on tudi z najsvetejšimi stvarmi dela, kakor bi bile le za komedijo. Rad bi se bil bogato oženil, a katoliški duhovnik mu je kratko rekel, da to ne gre, ker že ima zakonsko ženo. Girardi je iskal na Ogerskem svojo srečo, kjer so kalvinci in framasoni z novimi postavami zelo ustregli takim »ženinom«. Izstopil je iz katoliške vere in postal protestant; tudi avstrijskemu državljanstvu se je odpovedal in s pomočjo raznih kolekov postal ogrski državljan, pristen Mažar. Sedaj je slo, igralec je izpremenil vlogo. »Zakon« je bil sklenjen pred uradnikom in pred luteranskim pastorm. V cerkvi so med »poroko« z ozirom na stan »ženinov« igrali dva komada iz opere »Lohengrin« (Elzino pot k poroki in ženitovanjsko pesem iz tretjega dejanja). Jako ginljivo!

(Medved s solnčnikom.) V Schönbrunnu je več dam gledalo medveda ter mu metalo bonbone v kletko. Jeden bonbon je padel v stran, da ga medved ni mogel doseči. Neka gospa je s solnčnikom porinila bonbon bliže. A tedaj je medved tacnil, ugrabil je solnčnik in ga potegnil v kletko. Ženske so zavpile in skoraj se je nabrala množica ljudi ob kletki. Medved pa je lepo splezal s plenom na deblo, ki stoji v kletki, in je tako dolgo obračal in poskušal, da se mu je solnčnik odprl. Potem pa ga je prešerno razprostrl nad glavo. Vsi so se smijali, celo gospa, ki ji je medved vzel solnčnik. Ko se je medved naveličal burke, je vrgel solnčnik na tla in ga pomendral.

(Zlato in srebro.) Lansko leto so izkopali 206.000 kil zlata in 4.475.591 kil srebra. Zlato je vredno kakih 329 mil. gld., srebro pa 467 mil. gl. Največ zlata in srebra se izkoplje v Združenih državah ameriških (86 mil.), potem v Avstraliji (63 mil.), Rusiji (59½ mil.), južni Afriki (34½ mil.). Kila zlata velja poprečno 1598 gld., kila srebra pa 95 gld.

(Kreditnih društev in posojilnic) je sedaj v Rusiji 1442. Osnovana so za mali kredit; množé se zadnji čas precej hitro, ker je sedaj vlada izprevidela njih korist in jih podpira.

(Zanimiv roman.) Poljak Weyszenhoff je napisal pod naslovom »Življenje in misli Sigmunda Podfilipskega« zelo zanimiv roman, ki je vzbudil splošno pozornost, kakoršne že dolgo ne noben poljski roman. Roman ima obliko življenjepisa. Jacek Lagenca pripoveduje življenje Podfilipskega tako živo in plastično, da kar zremo Podfilipskega pred seboj. Junak Podfilipski je moderni »nadžlovek«, kakoršnega je narisal nemški, sedaj blazni filozof Nietzsche. Tak človek ne pozna nobene morale; on je preko mej dobrega in slabega. Njegov smoter je — skrb sam za sebe. Sam sebi je bog, začetek, konec, suveren, sploh vse. Ves svet, vse človeštvo, vsak pojedinec, mož ali ženska mu je le predmet uživanja. Če se koga naveliča, vrže ga proč. Če se mu kdo ustavi, uniči ga, kakor je le mogoče. S pomočki ni izbirčen. Ker ne pozna ne morale ne zakonov, mu je vsak pomoček dober, če le doseže namen. — Ves roman je poln prikrite satire na »nadžloveka«, ta izrodek moderne filozofije.

(Na Kitajskem) se vse meša. Skrivne družbe rujejo po deželi in neprestano prihajajo vesti o preganjanju in umoru kristijanov. Žrtev takih tajnih družb je bil nedavno francoski misijonar Bertholet z dvema tovarišema. Napadla jih je zločinska četa ter divje umorila. Francija seveda ne

more pomagati rojakom, ker ima doma dosti dela s korupcijo in izdajstvom.

(Knjižnice.) Na Angleškem je 350 javnih knjižnic, v njih je čez 5 milijonov knjig. V Avstraliji je 844 javnih knjižnic, a imajo le 1,400.000 knjig. V Južni Afriki je 100 javnih knjižnic s 300.000 zvezki. V Združenih državah Amerike pa je nad 4026 javnih in šolskih knjižnic in imajo skupaj 33 milijonov zvezkov.

## Društva.

Odsek amateur-fotografov »Slovenskega planinskega društva« nanaša vsem p. n. gg. amateurjem, ki se žele udeležiti tekmovalnega slikanja, da je društvena soba (»Narodni dom«) odprta vsaki dan od 1/2 7. do 1/2 8. ure zvečer, kjer so tekmovalju namenjene slike oddati najkasneje do 15. t. m.

## Telefonska in brzojavna poročila.

**Dunaj, 13. oktobra.** Desniški člani nagodbenega odseka so pritrdili temu, da se ta odsek razdeli v tri pododseke z 12 člani. Prvi pododsek velja za bančno in valutno vprašanje, načelnik mu je vitez Berks, drugi za carinsko in trgovinsko zvezo, načelnik grof Dzieduszycki, in tretji za konsumni davek, načelnik grof Zedwitz. Slovensko krščansko-narodno zvezo v teh odsekih zastopajo posl. Berks, Laginja, Suklje in Wachnianin. Poročilo o bančnem in valutnem vprašanju sestavi posl. Milevski, o carinski in trg. nagodbi posl. Kaftan. V vsakem pododseku je 8 desničarjev in štirje levičarji. Poročilo o prepustitvi 10 in pol mil. gld., ki se iz dohodkov države razdele med posamezne kronovine, ima posl. Suklje, poročilo o davku za sladkor Rutovski, o pivu Schwarz in o žganju Kolb.

**Dunaj, 13. oktobra.** Novi trgovinski minister baron Dipauli je danes prišel prvič kot minister v zbornico, razni poslanci so mu čestitali.

**Dunaj, 13. oktobra.** Poslanec Funke je interpeloval pravosodnega ministra zaradi njegovega razglasa, namenjenega uradnikom pri sodiščih. — Poslanec Schönerer je vprašal predsednika, ali je voljan, naznaniti grofu Thunu njegovo željo, naj baje nezakonite naredbe vlada prekliče. — Predsednik dr. Fuchs je rekel, da bo to drage volje naznanil ministerskemu predsedniku. (Glasen smeh po vsej zbornici.) — Na to se nadaljuje prvo branje predloge o izboljšanju plač državnim služabnikom; govorila sta glavna govornika Schrammel in dr. Pergelt; konečno se je vsprejel predlog posl. Pientaka, da se predloga izroči proračunskemu odseku, ki v osmih dneh o tem poročaj zbornici. Potem je bilo na dnevnem redu prvo branje proračunskega provizorija; desnica je za to, da se obravnava, levica je proti.

**Dunaj, 13. oktobra.** Levica ima velik strah, da bi se državni zbor ne zaključil za dolgo časa, zato je odnehala od obstrukcije in tudi pri drugem branju nagodbe ne bo delala obstrukcije.

**Dunaj, 13. oktobra.** Vlada je danes predložila zbornici načrt zakona o prepisniških pristojbinah.

**Dunaj, 13. oktobra.** Italijanski klub zanika, da bi vodil razgovore z vlado glede nagodbe.

**Dunaj, 13. oktobra.** Nemška ljudska stranka se je posvetovala o položaju, nastalem vsled odstopa dr. Bareutherja. Somišljenikov Bareutherjevih ni bilo h klubovi seji. Do sedaj še ni noben drug izstopil iz tega kluba.

**Dunaj, 13. oktobra.** Nadvojvoda Ludovik Viktor je odpotoval v Kodanj, da tam zastopa cesarja pri pogrebu kraljice Lujze.

**Dunaj, 13. oktobra.** Nemška cesarska dvojica je dospela sinoči ob polu desetih na Dunaj in se po preteku jedne ure odpeljala v Benetke.

**Dunaj, 13. oktobra.** O pogajanjih italijanskega kluba z vlado glede nagodbe so obširno pisali tudi italijanski listi tirolski in tržaški; klub italijanski danes to vest zanika, baje zato, da sebi in vladi prihrani kake neprimlikke.

**Budimpešta, 13. oktobra.** Avstrijska kvotna deputacija je imela včeraj kratko sejo, v kateri je predsednik grof Schönborn naznanil, da je ogerska kvotna deputacija odložila odgovor na avstrijske predloge na poznejši čas in da so torej sedanja pogajanja pretrgana za nedoločeno dobo. Člani avstrijske deputacije so se podali na Dunaj opoldne, finančni minister pa popoldne, mej tem ko sta ministra Thun in Dipauli že preje odpotovala.

**Monakovo, 12. oktobra.** Monakovski pomožni odbor za Celje je zopet dovolil celjskim Nemcem 1600 mark kot podporo trem šolskim občinam v celjski okolici.

**Rim, 13. oktobra.** Listi poročajo, da papež pripravlja okrožnico, v kateri pojasni, da je vsak poskus za razoroženje držav brez uspeha, ako se verj ne dá večjega vpliva v javnem življenju.

**Pariz, 13. oktobra.** Predsedstvo mestnega zastopa je z deputacijo stavkujočih delavcev prosilo trgovinskega in ministra za javna dela, naj posredujeta v korist delavcev. Oba ministra sta prošnjo odbila. Prvi je izjavil, da dela na razstavišču lahko še čakajo, drugi je pa kratko odgovoril, da pri železniških družbah ne more oficijelno posredovati.

**Geneva, 13. oktobra.** Morilec Luccheni pride dne 3. novembra pred sodnike na zahtojno klop.

**Carigrad, 13. oktobra.** Turška vlada je naročila poveljnikom posadke na Kreti, naj takoj prično s pripravami na odhod. Generala Osman Nary in Sawid sta prejela nalog, naj takoj odrineta na Kreto in vodita priprave.

**London, 13. oktobra.** V noči od 11. na 12. t. m. je trčil belgijski parnik »Princezinja Josipina« v kanalu La Manche ob norveško ladjo »Alm«. Poslednja je zelo po-

škodovana. Potnikom se ni pripetilo nič zlega.

## Umrli so:

10. oktobra. Franc Kalan, delavski nadzornik, 43 let, Tržaška cesta 26, jetika.

11. oktobra. Pavl Drexler, montér, 67 let, Sv. Petra cesta 21, ostarelost.

## V bolnišnici:

9. oktobra. Anton Bergles, dninar, 37 let, jetika.

## Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

| Dan | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm | Temperatura po Celziju | Vetrovi   | Nebo      | Padavina v 24. urah v mm. |
|-----|----------------|-----------------------|------------------------|-----------|-----------|---------------------------|
| 12  | 9. zvečer      | 728.7                 | 7.7                    | sr. svzh. | dež       |                           |
| 13  | 7. zjutraj     | 728.0                 | 7.6                    | sl. jzah. | oblačno   | 18.8                      |
|     | 2. popol.      | 728.6                 | 14.4                   | "         | sk. jasno |                           |

Srednja včerašnja temperatura 7.6°, za 3.5° pod normalom.

## Tržne cene v Ljubljani

dné 12. oktobra.

|                 | gl. / kr. |                      | gl. / kr. |
|-----------------|-----------|----------------------|-----------|
| Pšenica, m. st. | 9 40      | Špeh povojen, kgr.   | — 70      |
| Rež,            | 7 50      | Surovo maslo,        | — 90      |
| Ječmen,         | 6 50      | Jajce, jedno         | — 3       |
| Oves,           | 6 40      | Mleko, liter         | — 8       |
| Ajda,           | 9 50      | Goveje meso, kgr.    | — 64      |
| Proso,          | 7 —       | Telečje              | — 66      |
| Koruz,          | 6 30      | Svinjsko             | — 70      |
| Krompir,        | 2 90      | Kostrunovo           | — 36      |
| Leča,           | 10 —      | Piščanec             | — 40      |
| Grah,           | 12 —      | Gošob                | — 15      |
| Fižol,          | 9 50      | Seno, m. stot.       | 1 70      |
| Maslo,          | 80        | Slama,               | 1 30      |
| Mast,           | 72        | Drva trda, 4 kub. m. | 6 90      |
| Špeh svež,      | 68        | " mehka, 4 " "       | 5 —       |

## Takoj se lahko nastopi služba organista in cerkvenika

v Št. Ožbaltu pri Trojanah.

Prednost ima oni, ki je zmožen v zasilni soli poučevati.

721 3—2

Janez Piskár, župnik.

## Jamčeno pristni brinjevec in borovničar

(jagodovec)

712 3—2

se dobiva pri tvrdki

## Kham & Murnik.

## Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Prečast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi. 386 52—20

Pošilja vsako blago poštnine prosto.

## Dunajska borza.

### Dné 13. oktobra.

|                                               |                 |
|-----------------------------------------------|-----------------|
| Skupni državni dolg v notah                   | 101 gld. 30 kr. |
| Skupni državni dolg v srebru                  | 101 » 05 »      |
| Avstrijska zlata renta 4%                     | 101 » 20 »      |
| Avstrijska krona renta 4%, 200 kron           | 120 » 50 »      |
| Ogerska zlata renta 4%                        | 119 » 60 »      |
| Ogerska krona renta 4%, 200                   | 97 » 90 »       |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.       | 902 » — »       |
| Kreditne delnice, 160 gld.                    | 352 » 50 »      |
| London vista                                  | 120 » 30 »      |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj | 58 » 87 1/2 »   |
| 20 mark                                       | 11 » 77 »       |
| 20 frankov (napoleonor)                       | 9 » 52 1/2 »    |
| Italijanski bankovci                          | 43 » 85 »       |
| C. kr. cekini                                 | 5 » 67 »        |

### Dné 12. oktobra.

|                                             |                |
|---------------------------------------------|----------------|
| 4% državne srečke l. 1854, 250 gld.         | 165 gld. — kr. |
| 5% državne srečke l. 1860, 100 gld.         | 158 » 50 »     |
| Državne srečke l. 1864, 100 gld.            | 195 » 50 »     |
| 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron  | 99 » 35 »      |
| Tisine srečke 4%, 100 gld.                  | 138 » 75 »     |
| Dunavske vravnave srečke 5%                 | 131 » — »      |
| Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878         | 108 » — »      |
| Posojilo goriskega mesta                    | 112 » — »      |
| 4% kranjsko deželno posojilo                | 98 » 50 »      |
| Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% | 98 » 20 »      |
| Priporočne obveznice državne železnice      | — » — »        |
| » južne železnice 3%                        | 180 » 15 »     |
| » južne železnice 5%                        | 126 » 70 »     |
| » dolenjskih železnic 4%                    | 99 » 50 »      |

|                                                  |                 |
|--------------------------------------------------|-----------------|
| Kreditne srečke, 100 gld.                        | 199 gld. 40 kr. |
| 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.        | 170 » — »       |
| Avstrijske rudečega križa srečke, 10 gld.        | 19 » 50 »       |
| Rudolfove srečke, 10 gld.                        | 25 » — »        |
| Salmove srečke, 40 gld.                          | 82 » — »        |
| St. Genois srečke, 40 gld.                       | 80 » 20 »       |
| Waldsteinove srečke, 20 gld.                     | 60 » — »        |
| Ljubljanske srečke                               | 22 » 50 »       |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.          | 154 » — »       |
| Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. | 3415 » — »      |
| Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.                 | 414 » — »       |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr.             | 71 » 75 »       |
| Splošna avstrijska stavbinska družba             | 109 » — »       |
| Montanska družba avstr. plan.                    | 179 » 50 »      |
| Trboveljska premogarska družba, 70 gld.          | 173 » 50 »      |
| Papirnih rubljev 100                             | 127 » 37 »      |

S 1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

# „MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obilgacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzelle 10.

# 2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.